

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษาค้าคร่าว ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2555 รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 138 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครชี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 114 คน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	36	33
โรงเรียนขนาดใหญ่	102	81
รวม	138	114

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มสารบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์แนวคิด ของนักวิชาการ โดยยึดหลักแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ ของลิงเจอร์ และเมอร์ฟ (Hallinger & Murphy, 1985, pp. 217-247) โดยผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือมาจากศิริ บุตรเมือง (2554) ลักษณะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งการรับรู้ของครูเป็น 5 ระดับ โดยใช้แนวคิดของ เบส และคาน (Best & Khan, 1993, p. 246)

แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของเบส และคาน (Best & Khan, 1993, p. 246) โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนัก ดังนี้

- 5 หมายถึง แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทาง วิชาการ
2. กำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือในการวิจัย จากข้อมูลที่ศึกษา เอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยยึดวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์เป็นหลัก
4. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอประธานที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาสำนวน ความชัดเจนของคำถ้าและทำการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย
5. นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณา ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อถ้ากับคำนิยามศัพท์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ดังรายนามต่อไปนี้

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ชลี นาพุทธ อาจารย์ประจำภาควิชาการอาชีวศึกษา และ พัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- ดร.ลักษดา ผลวัฒนະ อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- นายวิชาญ น้อยภรา ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด

6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนกลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม

7. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพ ดังนี้

7.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item – Total Correlation) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ผลการวิเคราะห์พบว่าได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง $r = .30 - .87$

7.2 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อลfa (Coefficient Alpha) ตามวิธีการของครอนบาก (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ $\alpha = .85$

8. นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอประธานที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อขอ คำแนะนำ แล้วปรับปรุงแก้ไข

9. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำเครื่องมือไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 114 ฉบับ ไปยังโรงเรียนกลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้วยตัวเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 114 ชุด และสมบูรณ์ทุกชุด จำนวน 114 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ หลังจากได้รับแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ใช้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows คำนวณตาราง โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในภาพรวมและรายด้าน โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100)

4.50-5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติที่ และการแจกแจงแบบ ($t-test$)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มสารบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มสاقتบูรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุทรสาก โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติที่และการแจกแจงแบบ (*t-test*)